

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **K. P.**, bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. P. V., advokátom so sídlom v B., proti žalovanému **B.**, so sídlom v B., zastúpenému JUDr. I. T., advokátkou so sídlom v B., **o splnenie povinnosti zdržať sa zásahu do vlastníckeho práva**, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 19 C 19/2002, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 16. júna 2011 sp. zn. 9 Co 417/2010 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobkyne **o d m i e t a .**

Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému náhradu trov dovolacieho konania v sume 64,41 €, k rukám JUDr. I. T., advokátky so sídlom v B., do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava IV rozsudkom z 15. januára 2009 č. k. 19 C 19/2002-222 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala uloženia povinnosti žalovanému uviesť do pôvodného stavu rozvody ústredného kúrenia vedúce do nebytového priestoru č. X., nachádzajúceho sa na prízemí objektu na P. a udržiavať toto pripojenie v stave, v akom sa nachádzalo pred 8. februárom 1999. Súčasne zaviazal žalobkyňu na zaplatenie náhrady trov konania žalovanému, k rukám jeho právnej zástupkyne vo výške 757,45 € a trov štátu na účet súdu v sume 192,64 €, všetko v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Z vykonaného dokazovania zistil, že žalobkyňa je vlastníčkou nehnuteľnosti zapísanej na LV č. X. k. ú. K. ako garáž č. X., nachádzajúcej sa na prízemí P.. Žalovaný na základe mandátnej zmluvy od 1. apríla 1998 spravuje časť domu na P. okrem garážovej časti. Po zistení, že žalobkyňa odoberala tepelnú energiu do svojho priestoru bez uzatvorenia zmluvy o odbere tejto energie,

žalovaný uzatvoril prietoky jednotlivých médií do nebytového priestoru žalobkyne a žiadal ju, aby daný stav s odberom energií legalizovala uzavretím zmluvy o dodávke a odbere ako všetci ostatní vlastníci nebytových priestorov. Vec právne posúdil podľa ustanovení § 90 O.s.p. a § 8a zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Dospel k záveru o nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného v konaní, keď podľa názoru prvostupňového súdu mala žalobkyňa žalovať subjekt vykonávajúci správu priestorov garáží. Keďže žalovaný týmto subjektom nie je a nie je ani prvotným dodávateľom energií, nebol v konaní pasívne legitimovaný.

Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací rozsudkom zo 16. júna 2011 sp. zn. 9 Co 417/2010 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žalovanému priznal voči žalobkyňi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 170,60 € k rukám jeho právnej zástupkyne. Pri rozhodovaní vychádzal zo skutkových zistení súdu prvého stupňa, o správnosti ktorých nemal pochybnosti. Uviedol, že záver prvostupňového súdu o nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného v konaní je správny, aj keď sčasti z iných dôvodov. Poukázal na mandátnu zmluvu uzatvorenú podľa § 566 a nasl. Obchodného zákonníka medzi žalovaným ako mandatárom a vlastníckmi domu P. ako mandantmi, predmetom ktorej bolo okrem iného aj zabezpečovanie služieb spojených s užívaním domu. Ak teda žalovaný na jej základe uzatvoril prietoky jednotlivých médií do nebytového priestoru navrhovateľky, tento úkon bol urobený v zmysle pokynov vlastníkov domu (oznámenie o prerušení dodávky tepla z 28. novembra 2011 č. 1. 40 spisu) podľa mandátnej zmluvy, a preto boli z tohto úkonu zviazaní priamo vlastníci, ktorí boli teda v konaní pasívne legitimovaní. Odvolaciu námietku žalobkyne, že žalovaný svojvoľne bez poverenia vlastníkov bytov a nebytových priestorov uzatvoril prietoky jednotlivých médií, v dôsledku čoho nesie zodpovednosť za protiprávny stav, považoval za bezpredmetnú. Poukázal na záznam z verejnej schôdze vlastníkov nehnuteľností na P. zo dňa 16. marca 2005, na ktorej sa vlastníci jednohlasne rozhodli nechať súhlas na znovu napojenie systému kúrenia do nebytového priestoru navrhovateľky a žalovaný ako správca konal len na základe ich pokynov a zo všetkých jeho úkonov sú zviazaní priamo vlastníci. Výrok o náhrade trov odvolacieho konania odôvodnil § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie. Žiadala, aby dovolací súd zmenil rozsudok odvolacieho súdu tak, že jej žalobe vyhovie. V dovolaní namietala porušenie práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, poukázala na rozpor

v odôvodneniach rozhodnutí prvostupňového a druhostupňového súdu, keď odvolací súd síce potvrdil záver prvostupňového súdu o nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného v konaní, avšak sčasti z iných dôvodov. Podľa názoru dovolateľky nie je z obsahu rozhodnutia odvolacieho súdu zrejmé, kto mal byť v konaní pasívne legitimovaný, rozhodnutie je preto nejasné a svojvoľné. Napokon vytykala odvolaciemu súdu tiež nesprávne právne posúdenie veci v otázke existencie oprávnenia žalovaného na odpojenie rozvodov kúrenia u žalobkyni.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že odpojenie žalobkyne od kúrenia bolo vykonané na základe predchádzajúcich ústnych požiadaviek vlastníkov, ktoré boli následne potvrdené aj písomne na schôdzi vlastníkov konanej tri dni po odpojení, teda 16. marca 2005. Tento krok bol vykonaný v prospech a v záujme vlastníkov a jeho dôsledky ich priamo zaväzujú. Podľa názoru žalovaného krajský súd v svojom rozhodnutí jednoznačne vysvetlil dôvody, ktoré ho viedli k tomu, že sa stotožnil s výrokom rozsudku prvostupňového súdu. Skutočnosť, že odvolací súd označil v odôvodnení svojho rozsudku za pasívne legitimovaný iný subjekt, ako ustálil vo svojom odôvodnení prvostupňový súd, v žiadnom prípade nespochybňuje správnosť výroku odvolacieho súdu. Vzhľadom na uvedené žiadal dovolanie žalobkyne ako nedôvodné zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), riadne zastúpená (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému takýto mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V preskúmvanej veci dovolateľ napadol dovolaním rozhodnutie odvolacieho súdu vydané vo forme rozsudku, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa.

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 O.s.p.

Prípustnosť dovolania v predmetnej veci podľa § 238 O.s.p. neprichádza do úvahy. Nejde totiž o zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu vo veci samej, ani o rozsudok, v ktorom by sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, pretože dovolací súd v tejto veci ešte nerozhodoval. Rovnako nejde o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Ak súdne konanie trpí niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O.s.p. neprípustné. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. Vzhľadom na dôvody dovolania pritom osobitne skúmal, či postupom súdu sa žalobkyňa neodňala možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., pričom mal na zreteli, že dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia je taký z hľadiska procesného predpisu vadný postup súdu v občianskom súdom konaní, z ktorého vzišlo dovolaním napadnuté rozhodnutie, ktorým sa účastníkovi odníma možnosť pred ním konať a uplatniť procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov.

Konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu takéto vady, majúce za následok tzv. zmätočnosť konania, nemá.

Pokiaľ žalobkyňa vidí vyššie uvedenú vadu konania v tom, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nevyhovuje požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska princípov spravodlivého procesu, a to najmä pokiaľ ide o jeho

úplnosť, presvedčivosť a zrozumiteľnosť, a vyvodzuje z toho, že absenciou riadneho odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., dovolací súd pripomína, že podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 115/03 z 3. júla 2003 : "Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového i odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces". Dovolací súd považuje za potrebné v tejto súvislosti upozorniť aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/05 zo 16. marca 2005, podľa ktorého : "Súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní".

Podľa názoru dovolacieho súdu rozsudok odvolacieho súdu zodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. na riadne a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia, okrem iného, náležite vyrovnal s argumentmi žalobkyne týkajúcimi sa pre rozhodnutie podstatnej otázky pasívnej legitímácie v žalobe označeného žalovaného.

Pokiaľ žalobkyňa vidí vadu konania odvolacieho súdu a jeho rozhodnutia v tom, že „druhostupňový súd nastolil stav, podľa ktorého v tej istej veci sú právoplatné dve rozhodnutia s odlišnými právnymi závermi“ a tiež v tom, že odvolací súd „vydal rozhodnutie, ktorého odôvodnenie v zásadnej otázke je odlišné a zakladá iný právny záver ako odôvodnenie prvostupňového súdu“, nemá táto jej námietka z určujúceho - obsahového - hľadiska (viď § 41 ods. 2 O.s.p.) povahu vady spočívajúcej v nedostatočnom, nejasnom alebo arbitrárnom odôvodnení rozhodnutia, ale námietky inej, a to námietky (iného) právneho posúdenia veci odvolacím súdom, ktorá námietka by bola významná z hľadiska prípustnosti

dovolania v danej veci iba vtedy, ak by odvolací súd dospel k iným právnym záverom významným pre rozhodnutie o veci samej bez splnenia procesných podmienok. V takomto prípade by totiž mal postup odvolacieho súdu za následok porušenie procesných práv účastníka skutkovo a právne argumentovať ohľadne iného (nového) právneho posúdenia veci. V preskúmanej veci ale nejde ani o takúto vadu konania.

Vecná legitímácia vyjadruje postavenie účastníka konania v hmotnoprávnom vzťahu (niekedy aj v procesnoprávnom vzťahu), ktoré v konečnom dôsledku vedie k úspechu alebo neúspechu v konaní. Účastník konania, ktorý je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (záväzku), má pasívnu legitímáciu. Vecná legitímácia sa na začiatku konania tvrdí. Súd žalobe vyhovie len vtedy, ak žalobca žaluje osobu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti. Ak sa to v konaní nedokáže, súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného bez ohľadu na prípadné zistenie, že nositeľom pasívnej vecnej legitímácie je iný subjekt, ktorého ale žalobca za žalovaného neoznačil.

Z porovnania odôvodnení rozsudkov súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu vyplýva, že obidva súdy pri právnom posúdení skutkového stavu, ktorý nebol zmenený v odvolacom konaní, zhodne dospeli k záveru o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie v žalobe označeného žalovaného. Už tento záver o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného, zhodný v rozhodnutiach súdov nižších stupňov, postačovalo k tomu, aby žaloba o splnenie povinnosti žalovaným bola zamietnutá. Skutočnosť, že podľa súdu prvého stupňa pasívne vecne legitimovaný je subjekt vykonávajúci správu priestorov garáží na P. a podľa odvolacieho súdu svedčí pasívna vecná legitímácia (spolu)vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti, nemala vplyv na spôsob rozhodnutia o žalobe smerujúcej iba proti žalovanému. Iný záver odvolacieho súdu o tom, kto by prichádzal do úvahy ako pasívne legitimovaný subjekt, nie je preto významný z hľadiska skutočnosti dôležitej pre posúdenie veci, a ako taký nemôže mať za následok vznik vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Z dovolania ďalej vyplýva, že žalobkyňa má výhrady aj voči právnemu posúdeniu veci zo strany odvolacieho súdu vo vzťahu k otázke vecnej legitímácie žalovaného. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne

ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právnym posúdením veci, v rámci ktorého súd na zistený skutkový stav aplikuje hmotnoprávny alebo procesný predpis, sa nezakladá procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p. Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo (prípadne) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov ale nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. I keby tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľkou vytykána skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

Možno teda uzavrieť, že dovolací súd nezistil skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. a keďže dovolanie nie je prípustné ani podľa § 238 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadny opravný prostriedok žalobkyne odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania, proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaný v dovolacom konaní podal návrh na uloženie povinnosti nahradiť mu trovy tohto konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.), preto mu dovolací súd priznal náhradu spočívajúcu v odmene JUDr. I. T., za právnu službu, ktorú poskytla advokátka žalovanému vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu žalobkyne dňa 30. septembra 2011 (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Sadzbu tarifnej odmeny určil súd podľa § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky, t.j. 1/13 výpočtového základu, ktorá pre rok 2011 činí 57 €, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške 1/100 výpočtového základu (§ 1 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky, t.j. 7,41) predstavuje spolu 64,41 €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18. januára 2012

**JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová